

Οι κίνδυνοι που κρύβει το διαδίκτυο και τρόποι προφύλαξης

Ιωάννα Σακελλαρίου-
Στεφανία Τσαπιτσόγλου
Τμήμα: Στ₁
18ο Δημοτικό Σχολείο
Καβάλας
Σχολικό έτος: 2013-2014

Περιεχόμενα

- Πρόλογος
- Τα πλεονεκτήματα του διαδικτύου
- Τα μειονεκτήματα του διαδικτύου
- Οι κίνδυνοι του διαδικτύου
- Οι τρόποι προφύλαξης από τους κινδύνους του διαδικτύου
- Βιβλιογραφία

Πρόλογος

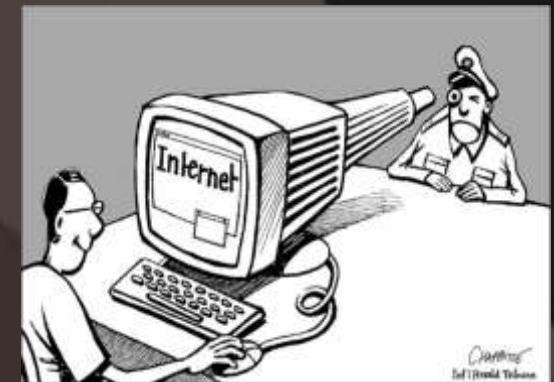
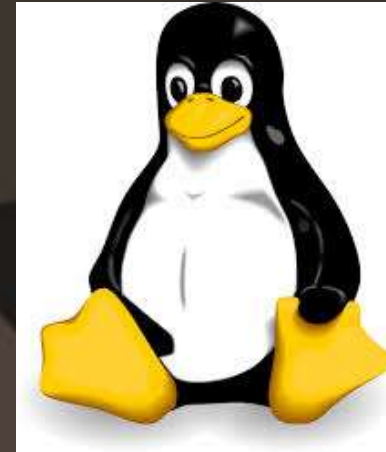

Το **Διαδίκτυο** έχει αναδειχτεί σε ένα εξαιρετικά σημαντικό μέσο για προσωπική επικοινωνία, ακαδημαϊκή έρευνα, ανταλλαγή πληροφοριών και ψυχαγωγία. Παρ' όλα αυτά δεν παύει να κρύβει και κινδύνους.

Τα πλεονεκτήματα του διαδικτύου

- Πληθώρα πληροφοριών
- Εύκολη πρόσβαση στις πληροφορίες
- Οι μαθητές ερευνητές των πληροφοριών
- Χρήση γρήγορων αποτελεσματικών κι εύκολων στη χρήση μηχανών αναζήτησης
- Άμεση αποστολή-λήψη αλληλογραφίας
- Χρήση σε δημόσιες υπηρεσίες
- Εξ αποστάσεως διδασκαλία (e-learning)
- Αναζήτηση πληροφοριών και υπηρεσιών
- Ψυχαγωγία, παιχνίδια, μουσική
- Επαφή με πολιτισμούς άλλων χωρών

Τα μειονεκτήματα του διαδικτύου

- Δυνατότητα παραβίασης του προσωπικού απόρρητου και διείσδυσης σε ιδιωτικά στοιχεία
- Πληροφορίες για πρόκληση τρομοκρατικών ενεργειών
- Δυνατότητα εγγραφής σε αναρχικές ομάδες
- Απώλεια χρόνου
- Εύκολος εθισμός
- Διαχείριση όγκου πληροφοριών από ισχυρά κέντρα
- Προσηλυτισμός
- Παιδική πορνογραφία
- Αλότιστη χρήση- αύξηση των τηλεφωνικών λογαριασμών
- Ανασφάλεια για χρήση πιστωτικών καρτών
- Ηλεκτρονικό έγκλημα- αξιόποινες πράξεις
- Κίνδυνος προσβολής από ιούς
- Προσβολή προσωπικότητας
- Αθέμιτος οικονομικός ανταγωνισμός
- Ενδεχόμενα προβλήματα σωματικής υγείας από την πολύωρη χρήση

Οι κίνδυνοι του διαδικτύου

- Παραπληροφόρηση
- Συνομιλίες με αγνώστους
- Διαδικτυακός εκφοβισμός
- Εθισμός στο διαδίκτυο
- Υποκλοπή προσωπικών δεδομένων
- Ανεπιθύμητα μηνύματα
- Αποξένωση από τον πραγματικό κόσμο
- Παραβίαση πνευματικών δικαιωμάτων
- Αποπλάνηση
- Ακατάλληλο περιεχόμενο
- Παρακίνηση σε επιβλαβείς συμπεριφορές
- Παραβίαση ιδιωτικότητας
- Ιοί
- Φυσικές παθήσεις

Παραπληροφόρηση

Ένα κορίτσι πηγαίνει ενθουσιασμένο στους γονείς του και τους λέει:

Μας ζήτησε η δασκάλα να βρούμε πληροφορίες για τη μεσογειακή διαίτα και βρήκα μια διαίτα καταπληκτική! Λέει ότι χάνεις 10 κιλά σε μια βδομάδα!

Δέκα κιλά σε μια βδομάδα! Ο καθένας μπορεί να δημοσιεύει ό,τι θέλει, ιδίως στο Διαδίκτυο που δεν υπάρχει σχεδόν κανένας έλεγχος.

Καλά και πώς ξεχωρίζω αν κάτι που βρήκα στο Διαδίκτυο είναι σωστό ή λάθος:

Είναι καλά να κοιτάξεις ποιος είναι αυτός που δημοσιεύει την πληροφορία και να την λαμβάνεις υπόψη μόνο αν είναι κάποιος γνωστός οργανισμός, υπηρεσία, υπουργείο ή γνωστή εταιρεία. Επίσης να κοιτάξεις αν κατοχυρώνει αυτά που λέει με έγκυρες πηγές.

Γνωρίζεις ότι οποιοσδήποτε μπορεί να ανεβάσει πληροφορίες στο Διαδίκτυο χωρίς κανένα έλεγχο:

Μια μητέρα βρίσκεται στο καθιστικό με τη δεκάχρονη κόρη της. Η κόρη της επικοινωνεί με τους φίλους της χρησιμοποιώντας ένα πρόγραμμα ανταλλαγής άμεσων μηνυμάτων, ενώ η μητέρα διαβάζει την εφημερίδα της. Ξαφνικά ακούει την κόρη της να της λέει με έκπληξη:

Συνομιλίες με αγνώστους

Μαμά, κάποιος μου έστειλε ένα μήνυμα αλλά δεν ξέρω ποιος είναι. Να του απαντήσω;

Όχι Μαρία μου. οπωσδήποτε όχι. Δεν μιλούμε με αγνώστους. Ποτέ δεν ξέρεις ποιος πραγματικά είναι.

Μα, αν επιμένει και ενοχλεί, τι θα κάνω;

Να σου δείξω τι μπορούμε να κάνουμε για να μην επαναληφθεί. Να μπλοκάρουμε όλα τα μηνύματα εκτός από αυτά που προέρχονται από άτομα που έχεις στη λίστα επαφών σου και ... δε θα μπορέσει να σε ξαναενοχλήσει!

Εκφοβισμός

Μια μητέρα στο υπνοδωμάτιο της 12χρονης κόρης της, κουβεντιάζει μαζί της λίγο πριν την καληνυχτίσει.

Σε βλέπω σκεφτική σήμερα ... σε απασχολεί κάτι. Ξέρεις πολύ καλά πως ό,τι μου πεις θα μείνει μεταξύ μας και πως θα κάνω ό,τι μπορώ, για να βοηθήσω.

Να πεις στη φίλη σου ότι μπορεί να αναφέρει την απρεπή συμπεριφορά αυτού του τύπου στον υπεύθυνο του δωματίου συζητήσεων.

Να, είναι κάποιος που κοροϊδεύει τη φίλη μου κάθε φορά που μπαίνουμε στο chat room. Την αποκαλεί «χοντρή» και άλλα τέτοια άσχημα επίθετα.

Μη μου πεις! Δεν το ήξερα ότι μπορεί κάποιος να ελέγξει το δωμάτιο συζητήσεων!

Ποιος ξέρει πώς μπορούσε να εξελιχθεί η κατάσταση αν δεν το έλεγε σε κάποιον ενήλικα:

Εθισμός στο Διαδίκτυο

Ένα αγόρι παίζει με τις ώρες ένα παιχνίδι στον ηλεκτρονικό υπολογιστή. Ξαφνικά κτυπά το τηλέφωνό του. Στη γραμμή είναι η καλύτερη του φίλη:

Θα πάμε αυτό τον περίπατο που μου υποσχέθηκες:

Τελειώνω σε λίγο και φύγαμε.

Μου είπες το ίδιο και πριν μια ώρα. Πότε τελειώνει εππέλους αυτό το παιχνίδι: Είναι δύο βδομάδες που δε σε είδα.... Και ο Γιώργος μου είπε πως πάει ένας μήνας τώρα που δεν έχεις παίζει μαζί τους ποδόσφαιρο!

Καλά, καλά, το φυλάω και έρχομαι ...

Επέλους! Θα κουνηθεί από τη θέση του!

Υποκλοπή Προσωπικών
Δεδομένων

Μπαμπά, μπορώ να έχω τον αριθμό της πιστωτικής σου κάρτας για να αγοράσω μια τέλεια φανελίτσα που βρήκα στο Διαδίκτυο;

Θα αστειεύσαι βέβαια! Δεν δίνουμε εύκολα τον αριθμό της κάρτας μας σε οποιαδήποτε ιστοσελίδα. Μαρία μου. Πρέπει να ελέγξουμε πρώτα αν είναι ιστοσελίδα που μπορούμε να εμπιστευθούμε.

Μα, αφού έχεις ειδική κάρτα για το Διαδίκτυο.

Πάλι υπάρχει κίνδυνος να μας κλέψουν... Κοίτα, αυτή η ιστοσελίδα δε φαίνεται να ανήκει σε κάποια γνωστή εταιρεία και από τη διεύθυνσή της βλέπω ότι δεν υποστηρίζει καν το πρωτόκολλο https.

Ας φωνίσουμε τότε από άλλη ιστοσελίδα . . .

Οι ιστοσελίδες που έχουν στην διεύθυνση τους https δίνουν περισσότερη ασφάλεια!

Ανεπιθύμητα μηνύματα

Ένα δεκαπεντάχρονο αγόρι φωνάζει τους γονείς του για να τους δείξει μια ηλεκτρονική ευχετήρια κάρτα που τους έστειλαν κάποιοι συγγενείς από το εξωτερικό. Καθώς βρίσκεται στο πρόγραμμα του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του, βλέπει και ένα διαφημιστικό μήνυμα:

Βλέπετε αυτό το μήνυμα: Το διαγράφω κάθε μέρα αλλά το παίρνω ξανά και ξανά!

Γιατί δεν το βάζεις στη λίστα με τα άχρηστα μηνύματα, τα junk δηλαδή; Στην πλειοψηφία των προγραμμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου υπάρχει αυτή η δυνατότητα.

Μπορώ να κάνω κάτι τέτοιο: Πώς;

Απλώς επιλέγεις το συγκεκριμένο μήνυμα και έπειτα δηλώνεις ότι είναι άχρηστο, πατώντας ένα σχετικό κουμπί. Όταν ξαναπαραλάβεις μήνυμα από τον ίδιο αποστολέα θα μπει αυτόματα για λίγο καιρό σε ξεχωριστό χώρο, στα junk και έπειτα θα διαγραφεί.

Έτσι, προστατεύεσαι από ιούς αλλά διατηρείται και ελεύθερος ο χώρος για τα εισερχόμενα μηνύματά σου.

Αποξένωση από τον πραγματικό κόσμο

Μια οικογένεια ετοιμάζεται να φύγει από το σπίτι,
για να επισκεφτεί τη γιαγιά.

Μαρία μου, ακόμη δουλεύεις στον υπολογιστή:

Αχ, γίνεται να μην έρθω μαζί σας:

Θα λυπηθεί πολύ η γιαγιά αν δεν σε δει.

Μα έχω να ταΐσω τον γατούλινο μου στον Η.Υ.
και να το βγάλω για βόλτα. Δεν προλαβαίνω...

Άσε τον Η.Υ.. μπορεί να περιμένει μια ζωή.

Όχι, το καταλαβαίνει όταν περάσει ώρα να
τον φροντίσω και αρρωσταίνει!

Έλα, άσε πια το πρόγραμμα.
Στη γιαγιά σε περιμένει ένα
αληθινό σκυλάκι.

Αληθινό: Τέλεια! Σταματάω
τον υπολογιστή και πάμε!

Εσύ χρησιμοποιείς το
Διαδίκτυο με μέτρο:

Ένας πατέρας κουβεντιάζει με το γιο του:

Θα σου άρεσε να σου αγοράζαμε το νέο CD της Έλενας για τα γενέθλιά σου:

Δωρεάν: Πώς γίνεται αυτό: Πειρατικά εννοείς: Καταπάτηση πνευματικών δικαιωμάτων λέγεται αυτό και δεν ταιριάζει καθόλου με την καλή συμπεριφορά σου.

Ακριβώς όπως το είπες είναι, κλοπή. Δε θέλω να σου αρχίσω κήρυγμα, αλλά να ξέρεις πως κάτι που κάνουν όλοι, δε σημαίνει ότι είναι και σωστό. Θα 'θελα να σκεφτείς τον κόπο του δημιουργού ενός άλμπουμ, προτού το πάρεις χωρίς την άδειά του.

Μα αφού μπορώ να έχω όποιο τραγούδι μου άρεσει δωρεάν από το Διαδίκτυο.

Μα πώς κάνεις έτσι, λες και έκλεψα από κατάστημα. Όλοι οι φίλοι μου έτσι τα παίρνουν σήμερα τα τραγούδια.

Έχεις δίκαιο.

Παραβίαση πνευματικών δικαιωμάτων

Να θυμάσαι! Δεν χρησιμοποιούμε προσωπικά δεδομένα άλλων πόμων χωρίς τη συγκατάθεσή τους!

Αποπλάνηση

Μαμά κάποιος άγνωστος μπήκε χτες στο δωμάτιο που συνομιλούσα με τη φίλη μου και ήθελε να μάθει πού πηγαίνω τις ελεύθερες μου ώρες. Δεν του είπα όμως τίποτα. Είναι προσωπικές τέτοιες πληροφορίες, έτσι δεν είναι;

Όχι, δεν το σκέφτηκα ...

Μα το δοκιμάσαμε ήδη αυτό και δεν πέτυχε.

Ωραία ιδέα!

Μια μητέρα κάθεται δίπλα από τη δωδεκάχρονη κόρη της, για να γνωρίσει ηλεκτρονικά μια φίλη της κόρης της.

Πολύ καλά έκανες μωρό μου. Δεν δίνουμε ποτέ σε αγνώστους προσωπικές πληροφορίες ... Μπορεί να προσπαθήσει να σε συναντήσει για να σου κάνει κακό. Μήπως φύλαξες το μήνυμα που έστειλε;

Αν ξανασυμβεί κάτι παρόμοιο, να φυλάξεις το μήνυμα για να έχουμε αποδείξεις σε περίπτωση που είναι κάποιος που επιμένει να ενοχλεί. Μπορούμε ακόμη να εμποδίσουμε όλα τα μηνύματα που προέρχονται από αυτόν όταν ξέρουμε το όνομα σύνδεσής του.

Τότε να αλλάξετε δωμάτιο συνομιλίας και να επιλέξετε καινούρια ονόματα σύνδεσης που να μη δηλώνουν κάτι προσωπικό όπως το φύλο ή την ηλικία σας. Μπορείτε να βάλετε για παράδειγμα έναν ήρωα από τα κινούμενα σχέδια π.χ. τον Ξρεκ.

Δεν δίνουμε ποτέ τα προσωπικά μας στοιχεία σε δωμάτια συζητήσεων.

Ακατάλληλο περιεχόμενο

Ένας πατέρας κάθεται μαζί με το γιο του και ετοιμάζονται να επισκεφτούν μια ιστοσελίδα με ένα παιχνίδι που θέλει ο γιος να δείξει στον πατέρα του. Αντί να εμφανιστεί αμέσως η σελίδα που θέλει ο γιος, εμφανίζεται ένα παράθυρο με μια σελίδα που έχει ακατάλληλο περιεχόμενο.

Τι είναι αυτό! Η σελίδα αυτή έχει ακατάλληλο περιεχόμενο.

Ναι, αλλά εγώ την αγνοώ και προχωρώ στο παιχνίδι μου.

Περίμενε, μπορούμε να την αναφέρουμε. Έπεσα θα τη βάλουμε και στη λίστα που έχει το πρόγραμμα φίλτραρισμάτος μας, για να μην μπορεί να εμφανιστεί ξανά στον υπολογιστή μας.

Αναφέρουμε ιστοσελίδες με ακατάλληλο περιεχόμενο στην ιστοσελίδα www.cyberethics.info ή στο τηλέφωνο 22674747 (Γραμμή Καταγγελιών Hotline).

Ένα δωδεκάχρονο κορίτσι, ενώ διαβάζει τα μηνύματά της στον υπολογιστή, φωνάζει τη μαμά της να τη ρωτήσει κάτι.

Παραβίαση ιδιωτικότητας

Είναι ένα καινούριο αγόρι στην τάξη μας που είναι πολύ συμπαθητικό. Του έδωσα την ηλεκτρονική μου διεύθυνση και μου έστειλε αυτό το μήνυμα: «Μου στέλλεις μια ωραία φωτογραφία σου. π.χ. με μαγιό:» Να του στείλω:

Ωχι. όχι. δε θα μου άρεσε καθόλου κάτι τέτοιο!

Τον ξέρεις καλά μαμά μου αυτό τον άνθρωπο: Σκέφτηκες τι θα γίνει αν κυκλοφορήσει τη φωτογραφία σου σε όλο το σχολείο: Ακόμη, αν τη δημοσιεύσει σε μια ιστοσελίδα, τότε μπορεί οποιοσδήποτε να την αντιγράψει, να τη χρησιμοποιήσει και να μη μπορείς να τη διαγράψεις ποτέ...

Είμαστε προσεκτικοί που δίνουμε προσωπικά δεδομένα. Ποτέ δεν ξέρουμε πού, πότε και πώς θα χρησιμοποιηθούν ...

Ιοί

Ένας νεαρός φοιτητής συνομιλεί με τον παππού του:

Ωραίος ο υπολογιστής που πήρες παππού! Θα μπορούμε τώρα να συνομιλούμε με ειδικά προγράμματα και να τηλε-συναντιόμαστε όποτε θέλεις. Επίσης, δεν θα πληρώνεις ούτε σεντ για τηλεφωνήματα στο εξωτερικό.

Το Διαδίκτυο όμως θα σου ανοίξει έναν καινούριο κόσμο, γεμάτο με πληροφορίες και πολλά φιλολογικά θέματα που λατρεύεις: ποίηση, ιστορία, αρχαία...

Λίγη προσοχή χρειάζεται μόνο. Να μην μπαίνεις σε οποιαδήποτε ιστοσελίδα, να μην ανοίγεις μηνύματα από αγνώστους και να εγκαταστήσεις ένα καλό πρόγραμμα προστασίας κατά των ιών, *antivirus* δηλαδή. Υπάρχουν πολύ καλά προγράμματα που είναι και δωρεάν.

Θα πληρώνουμε όμως τη συνδρομή για το Διαδίκτυο κάθε μήνα.

Με πολλούς ιούς μαζί... άκουσα πως ακόμη και αυτά τα μηχανήματα αρρωσταίνουν!

Καλό αυτό. Θα με βοηθήσεις να εγκαταστήσουμε ένα τέτοιο λεβέντη μου:

Φροντίστε να αναβαθμίσετε σε τακτά διαστήματα το *antivirus* σας για να είναι πάντα ενημερωμένο σωστά.

Μια μητέρα, που βλέπει το γιο της να δουλεύει πολλές ώρες στον υπολογιστή, ανησυχεί και του λέει:

Δεν πονάς την πλάτη σου όταν κάθεσαι τόσες ώρες μπροστά στον υπολογιστή;

Δηλαδή: Πώς πρέπει να καθόμαστε;

Ωραία αυτά, πώς όμως θα προστατεύσεις τα μάτια σου;

Ενδιαφέρον!

Φυσικές παθήσεις

Μην ανησυχείς μαμά, σημασία έχει η ορθή στάση όταν εργάζεσαι.

Τα λέει όλα αυτή η εικόνα που μας έδωσαν στο σχολείο. Έλα να τη δεις: οι βραχίονες πρέπει να είναι οριζόντια, η μέση να υποστηρίζεται από την καρέκλα, τα πόδια στο υποπόδιο αν δε στηρίζονται στο πάτωμα, κ.λπ.

Μη φοβάσαι μαμά, αρκεί όταν εργαζόμαστε με τον υπολογιστή να κάνουμε συχνά διαλείμματα για να ξεκουράζουμε τα μάτια μας, να είναι το πάνω μέρος της οθόνης στο ύψος της μύτης μας και να είμαστε περίπου μισό μέτρο μακριά από την οθόνη.

Οι τρόποι προφύλαξης από τους κινδύνους του διαδικτύου

- Πρέπει να βάλουμε κάποιο όριο στο χρόνο που ξοδεύει το παιδί μας στο διαδίκτυο
- Είναι καλά να διδάξουμε στα παιδιά μας ότι όταν συνομιλούν με κάποιον σε μια ομάδα συζήτησης στο διαδίκτυο, δεν μπορούν να ξέρουν ποιο είναι το άτομο αυτό και ότι τα ονόματα που χρησιμοποιούνται είναι συχνά ψευδώνυμα
- Πρέπει να διδάξουμε τα παιδιά μας ουδέποτε να δίνουν προσωπικές πληροφορίες σε άλλα άτομα ή σε ιστοσελίδες στο διαδίκτυο
- Πρέπει να διαδάξουμε τα παιδιά μας ουδέποτε να δέχονται να συναντήσουν κάποιον που γνώρισαν μέσω του διαδικτύου

Οι τρόποι προφύλαξης από τους κινδύνους του διαδικτύου

- Πρέπει να είμαστε προσεκτικοί για να μη δώσουμε σε καμία περίπτωση αριθμούς πιστωτικής κάρτας ή άλλους κωδικούς στα παιδιά μας για ν' αγοράσουν αγαθά ή υπηρεσίες ή για να μπορούν να βλέπουν κάποιες ιστοσελίδες, που πιθανόν να είναι ακατάλληλες γι' αυτά
- Πρέπει να εξηγήσουμε στα παιδιά για να καταλάβουν ότι πολλά απ' όσα βλέπουν ή διαβάζουν στο διαδίκτυο μπορεί να μην είναι αληθινά
- Είναι καλό σαν γονείς να χρησιμοποιήσουμε υπηρεσίες ή λογισμικά προγράμματα που δίνουν γονικό έλεγχο στο τι μπορούν να επισκεφθούν τα παιδιά στο διαδίκτυο και να αποκόπτονται ακατάλληλες ιστοσελίδες

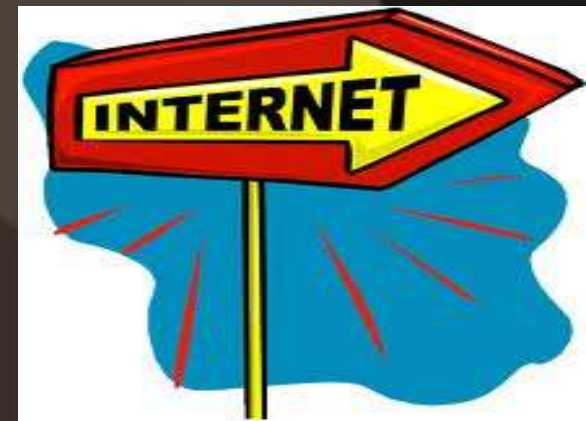
Οι τρόποι προφύλαξης από τους κινδύνους του διαδικτύου

- Να προμηθεύσουμε τα παιδιά με διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μόνο στις περιπτώσεις όπου τα παιδιά είναι αρκετά ώριμα για να το χειρίζονται και κατά καιρούς είναι καλά να παρακολουθούμε τη δραστηριότητά τους
- Πρέπει να διδάξουμε στα παιδιά να συμπεριφέρονται στο διαδίκτυο με την ίδια ευγένεια και καλούς τρόπους όπως και στην κανονική ζωή
- Πρέπει να μάθουμε στα παιδιά μας ν' ακολουθούν την ίδια συμπεριφορά στο διαδίκτυο που τους διδάσκουμε όταν χρησιμοποιούν οποιοδήποτε άλλο ηλεκτρονικό υπολογιστή εκτός από το σπίτι τους, δηλαδή στο σχολείο, σε βιβλιοθήκες ή ακόμη σε σπίτια φίλων τους

Βιβλιογραφία

Σας ευχαριστούμε!!!